

UKÁŽKA 1

Arthur Conan Doyle – Štúdia v červenom (úryvok)

Sherlock Holmes sa priblíži k mŕtvole, kľakol si a sústredene si ju prezeral. **Ste si ist_, že niet na ňom rany? opýtal sa a ukázal na niekoľko kropají a škvŕn krv_ okolo mŕtveho.**

„Absolútne!“ zvolali obaja detektívi.

„Tak potom táto krv patrí nejakej inej osobe – pravdepodobne vrahovi, ak tu bola spáchaná vražda. Pripomína mi to okolnosti Van Jansenovej smrti v Utrechte roku 1834. Pamätáte sa na ten prípad, pán Gregson?“

„Nie, pán Holmes.“

„Prečítajte si niečo o ňom – naozaj by ste mali! Nič nové pod slnkom. To všetko sa vyskytlo už aj prv.“

Pri tých slovách mu jemné prsty behali sem, tam, všade, hmatali, stískali, rozopínali, skúmali a v očiach mal ten istý neprítomný výraz, ktorý som už spomenul. Tak rýchlo skončil vyšetovanie, že človek by si bol sotva všimol dôkladnosť, s akou postupoval. Napokon privoňal mŕtvemu k perám a potom mu pozrel na podošvy ľahkých topánok.

01

Z ukážky 1 vyplýva, že Holmes vyšetroval zločin

- A) zdĺhavo a nedbalo.
- B) krátko a pozorne.
- C) so záujmom, ale povrchno.
- D) detailne a rozvláčne.

02

Ukážka 1 predstavuje

- A) úryvok z vedecko-fantastickej drámy.
- B) hovorový prejav spisovateľa Doylea.
- C) úryvok z detektívnej prózy.
- D) umelecký opis rozprávača Holmesa.

03

Aké druhy vedľajších viet sa nachádzajú v súvetí Tak rýchlo skončil vyšetovanie, že človek by si bol sotva všimol dôkladnosť, s akou postupoval?

- A) vedľajšia veta prívlastková, vedľajšia veta prísudková
- B) vedľajšia veta príslovková spôsobu, vedľajšia veta predmetová
- C) vedľajšia veta príslovková spôsobu, vedľajšia veta prívlastková
- D) veta podmetová, vedľajšia veta príslovková času

04

Koľkým osobám bola adresovaná prvá otázka Holmesa v ukážke 1?

- A) žiadnej
- B) jednej
- C) dvom
- D) trom

05

Z priamej reči Holmesa vyplýva, že:

- A) Holmes je presvedčený o násilnej smrti obete
- B) Holmes nepochybuje o vedomostiach detektívov
- C) Holmes pochybuje o spáchaní vraždy
- D) rozprávač obdivuje Holmesa

06

K slovu *absolútne* z druhého odseku ukážky 1 napíšte jedno synonymum.

07

Podľa ktorého vzoru sa skloňuje slovo, ktoré je zhodným prívlastkom v poslednej vete ukážky 1?

08

Akým slovným druhom je slovo okolo z prvého odseku ukážky 1?

09

Z ukážky 1 vypíšte jedno slovo, ktoré obsahuje slabikotvornú spoluhlásku.

10

Nájdite v ukážke 1 slovo, ktorého význam zodpovedá vysvetleniu:

1. odb., ved. [článok](#), [práca](#)

2. výtvar. [práca ako príprava](#) na väčšie konečné [dielo](#):

zdroj: <https://slovník.juls.savba.sk> – upravené

11

Z ukážky 1 vypíšte jeden frazeologizmus.

12

Prepíšte zvýraznenú vetu v prvom odseku ukážky 1 do správnej podoby. Doplňte chýbajúce písmená a interpunkciu.

8 - RIEŠENIE

01. B

02. C

03. C

04. B

05. C

06. úplne, celkom, stopercentne

07. vzor pekný

08. predložka

09. napr. mŕtvola, mŕtvy, krv, prv

10. štúdia

11. Nič nové pod slnkom.

12. „Ste si istý, že niet na ňom rany?“ opýtal sa a ukázal na niekoľko kropají a škvín krvi okolo mŕtveho.

POUŽITÉ ZDROJE:

PÉTERYOVÁ, O. a kol: Zbierka úloh zo slovenského jazyka. Bratislava: Didaktis 1999. 192 s. ISBN 80-85456-48-6